

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Warszawa, 11 listopada 2020 r.

DKO-WOK.053.19.2020.MT

Pan

Szanowny Panie,

odnosząc się do petycji w sprawie umożliwienia uczniom korzystania z telefonów komórkowych w czasie przerw między lekcjami, przedstawiam następujące stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Obecne przepisy odnoszące się do zasad korzystania z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły zawarte w ustawie Prawo oświatowe,¹ zobowiązują szkoły do określenia w statucie szkoły obowiązków ucznia w zakresie przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły. Statut powinien regulować kwestie praw ucznia oraz trybu składania skarg w przypadku ich naruszenia, a także skutki nieprzestrzegania przez uczniów zapisów statutu.

Przepisy prawa oświatowego pozostawiły szkołom swobodę w określeniu warunków korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych podczas pobytu uczniów w szkole, gdyż sprawy te powinny być uregulowane w zależności od typu i rodzaju szkoły, wieku uczniów i uwarunkowań środowiskowych, w jakich szkoła funkcjonuje. Statut szkoły nie może być sprzeczny z prawami zawartymi w przepisach powszechnie obowiązujących, w tym w Konwencji o prawach dziecka.

Jasno określone zasady użytkowania telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły i konsekwentne ich przestrzeganie zarówno przez uczniów, nauczycieli, jak również rodziców uczniów są nie tylko kwestią porządkową i organizacyjną, ale przede wszystkim elementem procesu wychowawczego realizowanego przez szkołę względem uczniów.

¹ Art. 99 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.).

Dyrektor szkoły odpowiadający za bezpieczeństwo uczniów,² ma obowiązek przeciwdziałać różnym sytuacjom mogącym zagrażać bezpieczeństwu uczniów na terenie obiektu szkolnego, a w konsekwencji ma obowiązek zaprojektować skuteczne mechanizmy eliminowania wszelkich zagrożeń, między innymi poprzez odpowiednie zapisy w statucie szkoły.

Warto podkreślić, że prawa ucznia do poszanowania prywatności nie mogą naruszać bezpieczeństwa innych uczniów i nauczycieli.

Pozbawiony kontroli dostęp uczniów do urządzeń elektronicznych na terenie szkoły, niesie ze sobą pewne zagrożenia, takie jak np. robienie zdjęć lub nagrywanie za pomocą telefonu komórkowego innych uczniów i nauczycieli bez ich zgody. Dlatego też ze względów organizacyjnych, porządkowych oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa nauczycielom i uczniom, niejednokrotnie szkoły decydują się na wprowadzenie ograniczeń dotyczących używania telefonu komórkowego na terenie szkoły.

Należy pamiętać, że nagrywanie, robienie zdjęć nauczycielowi oraz innym uczniom bez ich zgody narusza ich dobra osobiste takie, jak np. wizerunek. Zgodnie z art. 23 Kodeksu cywilnego, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, cześć, wizerunek, tajemnica korespondencji, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Z kolei, zgodnie z art. 24 Kodeksu cywilnego osoba, której dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania lub odszkodowania, na zasadach ogólnych.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że rada rodziców (która reprezentuje rodziców uczniów) może, zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, występować do dyrektora i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz właściwego kuratora oświaty z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły. Także samorząd uczniowski może przedstawiać dyrektorowi, radzie pedagogicznej oraz radzie szkoły (jeżeli została powołana³), wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów.⁴ Dyrektor szkoły natomiast zobowiązany jest do wykonywania swoich zadań we współpracy z radą szkoły, radą pedagogiczną, rodzicami oraz z samorządem uczniowskim.⁵

Ponadto uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe, kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi

²§ 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).

³Art. 80-82 ustawy Prawo oświatowe.

⁴Art. 85 ustawy Prawo oświatowe.

⁵Art. 68 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe.

i niepublicznymi szkołami i placówkami na obszarze danego województwa. Nadzorowi kuratora oświaty podlega, między innymi, przestrzeganie statutu szkoły oraz przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia. Jeżeli statut szkoły lub niektóre jego postanowienia są sprzeczne z prawem, kurator oświaty może uchylić statut lub niektóre jego postanowienia.⁶

Z poważaniem

—
Katarzyna Koszewska
Dyrektor
Departament Kształcenia Ogólnego
/ – podpisany cyfrowo/

—

⁶Art. 114 ustawy Prawo oświatowe.